

Joves i precarietat

Els i les joves de Catalunya vivim suportant els visibles efectes de les últimes reformes laborals, així com sota el domini de les massives polítiques d'austeritat. Les esgarrifoses dades que descriuen el col·lectiu juvenil parlen per sí soles, i és que avui en dia ser jove i reclamar una vida digna sembla ser que són idees contraposades.

La crisi iniciada el 2007 ha comportat la destrucció del 45,9% de la ocupació juvenil, passant d'uns 839.000 llocs de treball a uns 454.300 que hi ha actualment. Dit d'un altra manera, al 2007 el 64,5% dels joves tenien feina front el 44,3% que ha treballat durant el 2016. Tot i això, la brutal caiguda de la taxa d'ocupació juvenil s'ha vist esmorteïda per la caiguda, també, de la taxa d'activitat.

Actualment, a simple vista, els indicadors mostren una tendència positiva: un augment de la taxa d'ocupació i una disminució de l'atur. Tendència que s'explica per les dificultats que tenen els joves per accedir al món laboral. Molts d'ells busquen alternatives com retardar la seva entrada al mercat de treball, ampliar els seus estudis, encoratjar-se i marxar a un altre Estat o fins hi tot, en el més desmotivador dels casos, deixar de buscar feina per una temporada. Això, ha suposat una constant davallada de la taxa d'activitat juvenil, a més d'una disminució de la taxa d'atur. D'aquesta manera, l'augment de la taxa d'ocupació té el seu origen, no tant en la represa del mercat laboral sinó en la disminució dels joves actius.

El sector serveis és el que està revifant amb més força de la crisi, ja que veu incrementat el seu pes com a contrapartida de la destrucció de més de la meitat de llocs de feina que ha patit la construcció, així com la destrucció no tan massiva donada al sector industrial.

Tot i que la destrucció de llocs de treball va castigar, principalment, els contractes temporals, també ha representat la tipologia contractual a la que més s'ha

recorregut per minimitzar aquests devastadors efectes econòmics. Sembla una paradoxa, però és real, tan real que el 2016 va tancar amb un 52,5% de contractes temporals a joves d'entre 16 i 29 anys.

El gruix de joves treballadors es troba al sector serveis, i això s'explica a través de diversos factors, dels quals destacarem dos. El primer és el que acabem d'explicar, i és que el sector serveis aglutina la majoria dels contractes temporals que es signen. El segon és que el sector terciari es caracteritza per la seva precarietat, derivada de la poca qualificació que requereixen la majoria de les feines. Així doncs, podem afirmar que els i les joves accedeixen al mercat de treball de la mà d'un ventall molt reduït. Ocupen feines precàries, de baixa qualificació i amb contractes temporals que no els hi asseguren cap estabilitat ni a curt ni a llarg termini, privant-los, en part, del dret més emancipador que pot existir, el dret a tenir un treball digne per poder desenvolupar un projecte de vida.

L'atur juvenil a Catalunya afecta a un 24%, que en xifres absolutes significa uns 143.600 joves aturats. D'aquests joves, un 9,2% són aturats de llarga durada. Pel que fa al perfil dels joves que busquen feina, podem dir que per primera vegada l'atur masculí sobrepassa a l'atur femení. Els joves d'entre 16 i 19 anys són els que més el pateixen perquè sembla ser quasi impossible trobar una primera feina. El nivell d'estudis també manté una relació directa amb la taxa d'atur, ja que un nivell educatiu elevat ajuda a resistir millor la destrucció d'ocupació.

Tot i la inqüestionable preocupació front l'elevada taxa d'atur juvenil i la taxa d'atur juvenil de llarga durada, no s'observa cap resposta del mateix calibre per donar-hi solució, ans al contrari. La cobertura mitjançant subsidis o prestacions ha disminuït brutalment, fins al punt en què al 2009 l'ajut arribava al 25% dels joves que la necessitessin davant un 9,3% de joves aturats receptors durant el 2016. En el marc dels subsidis, els joves juguen un paper perdedor pel simple fet que la majoria d'ells o no ha treballat mai, o si ho han fet ha estat en unes condicions tan precàries com ho són els contractes de pràctiques, becaris i temporals, que si és que arriben a cotitzar no els hi garanteix poder accedir a un futur ajut.

A tot això s'ha de sumar un darrer problema, i és la baixada en picat de la taxa d'emancipació. Abans de la crisi va arribar al seu punt màxim de 32,6%, mentre que al 2016 va baixar estrepitosament fins a situar-se en un 23,9%. No és d'estranyar la caiguda si tenim en compte que els ajuts destinats a l'habitatge han anat baixant, també, verticalment, passant del 70% al punt màxim al 31,1% l'últim any. En part, això s'explica perquè dins el context actual, amb tant atur i precarietat, famílies que abans eren considerades com benestants, ara es troben en

una situació d'emergència social. Fet que invisibilitza als i les joves, fins al punt que molts d'ells han de continuar vivint amb els seus pares i, fins hi tot, en molts casos, vivint dels sous i/o pensions dels seus progenitors.

Des d'Acció Jove volem capgirar aquesta situació que condiciona la vida de qualsevol jove. Per aquest motiu, volem que CCOO de Catalunya adquireixi de nou la importància que té com a eina imprescindible per a poder transformar i millorar tant les condicions laborals com socials de les persones.

Acció Jove ha de ser l'espai organitzatiu i participatiu del jovent d'avui en dia. Hem d'aconseguir expandir-nos per tal d'arribar a aquells que busquen la seva primera feina, als que encara estudien o intenten alternar les dues coses alhora, així com aquells que es troben en contracte de pràctiques, becaris o realitzant una formació dual i no saben com actuar davant aquestes tipologies contractuals.

Les condicions de treball han canviat molt, abans la gent s'organitzava dins el nucli de la seva empresa, actualment, aquest fet que ha anat reproduint-se al llarg del temps es veu insuficient. Els comitès d'empresa, la negociació col·lectiva i l'acció sindical són excepcionals en el sector serveis. Els joves treballadors sovint no poden ni organitzar-se a causa de la seva temporalitat dins l'empresa, així com també veuen minvada la seva capacitat de negociació, veient-se en molts casos afectats per dobles escales salarials o noves categories. A més a més, tot i que abunda la gran empresa, sovint aquesta s'organitza en petits establiments dispersos per la geografia o amb divisions internes a causa de l'externalització de diferents serveis a altres empreses. Raó per la qual, la plantilla sol ser reduïda, trobant-se més aïllada i amb més dificultats de fer sindicalisme.

Sovint sentim que estem davant la generació més preparada i formada, paraules que semblen buides de contingut perquè en cap moment se'ns atorga l'opció de demostrar-ho. Els joves hem de viure adquirint experiències per a un futur, en comptes de veure la recompensa de tants anys d'estudi i preparació per enfrontar-nos a la vida real. Hem de viure sabent que realitzant les mateixes funcions que unes altres persones, cobrarem menys pel simple fet de ser joves. Si arribem a emancipar-nos, viurem amb la incertesa de per quant temps això serà viable. Treballem per viure, però tot i treballar durant tot el dia rebem uns ingressos que no ens asseguren no sobrepassar el llindar de pobresa.

Els joves som conscient de que ho tenim complicat, però tot i així, l'afiliació no és gens atractiva per ells. Fet que comporta dos problemes, en un primer lloc, la feblesa del col·lectiu jove que no és capaç d'organitzar-se per recuperar els drets

perduts. En segon lloc, fa qüestionar la vida de l'entitat com a tal, ja que tard o d'hora haurà de fer un procés regeneracional i ha d'estar preparada. Per donar solució a aquests dos temes, des d'Acció Jove demanem la participació transversal de totes les federacions i territoris amb la finalitat d'aglutinar al major nombre de joves per apoderar-los i fer-los protagonistes del moment. Així com també, el reconeixement d'un responsable o referent de joventut dins de cada federació i unió territorial que es coordinarà amb Acció Jove per tal de discutir i defensar de manera conjunta, unes polítiques i reivindicacions socials i laborals.

Dit tot això, des d'Acció Jove reclamem i ens comprometem:

- Arribar al màxim de joves de Catalunya, organitzant campanyes específiques en aquells centres on hi treballin majoritàriament
- Apostar per una afiliació militant. Donant l'oportunitat a totes les afiliades i afiliats que vulguin implicar-se en campanyes d'Acció Jove que ho puguin fer
- Ser referents en les tipologies de contractes més utilitzats en joves
- Motivar projectes transversals amb la resta de federacions i unions que conformen el sindicat
- Que se'ns reconegui oficialment l'existència de la figura de responsable de joventut a cada territori i federació
- Que existeixi un espai on tots els responsables de joventut i Acció Jove puguin intercanviar postures i decidir posicionaments i línies comunes
- Que s'apoderi als joves perquè puguin fer front a les condicions precàries, així com perquè vegin en el sindicat la seva segona casa
- Que s'apoderi als joves perquè participin obertament de les estructures i propostes del sindicat. Cal un sindicat amb veu plural, i per això hem de tenir en compte la veu dels joves
- Demanar la derogació de les darreres reformes laborals
- Reclamar polítiques actives més útils i eficaces per acabar amb les taxes d'atur i l'exili juvenil